

Skoleskyss for elever i friskoler som er bosatt i Oslo - Grunnskole

Denne veilederen angir hvilke regler og rutiner som er gjeldene for skoleskyss for elever i grunnskolen i Oslo. Regelverket omfatter alle friskoler, og bygger på bestemmelsene i opplæringslova §§ 7-1, 7-3 og 7-4 samt friskoleloven § 3-7.

- Del 1: Regler og retningslinjer for å vurdere ulike gruppers rett til gratis skyss.
- Del 2: Rutiner for tildeling av transport, inkludert vilkår for å ta med venner/søsken i transporten.
- Del 3: Rutiner for klagebehandling.

Skolens ansvar for skyss

Alle søknader om skoleskyss skal i utgangspunktet gå igjennom skolen, for å sikre en effektiv og trygg søknadsprosess. Dette betyr at foresatte skal henvende seg til skolen for å søke om skoleskyss, og at skolen skal formidle søknadene videre til Utdanningsetaten (UDE). Skolene må sørge for at elevene/foresatte er informert om gjeldende regelverk og rutiner.

Når UDE har fattet vedtak om skoleskyss med drosje, er det skolen som skal bestille transporten iht. kravspesifikasjonen til avtalen mellom Utdanningsetaten og Oslo Taxibuss. Skolen er det daglige kontaktpunktet mellom Oslo Taxibuss og foresatte/eleven.

Midlertidig skyss

For skyss grunnet midlertidig skade/sykdom, kan skolen bestille transport direkte hos UDE's leverandør. Det må foreligge en legeattest som beskriver skaden, type transport og hvor lenge eleven trenger transporten. Kopi av legeattest og bestillingsskjema sendes Utdanningsetaten i etterkant. Midlertidig transport kan innvilges for inntil tre måneder. For lengre periode enn dette, må det innhentes fullmakt fra UDE.

Innhold

1.	Elevenes rett til gratis skyss	1
1.1.	Avstand til opplæringsstedet	1
1.2.	Elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei	1

1.3.	Elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom	2
1.4.	Reisefølge/ledsager og tilsyn	2
1.5.	Elever med delt bosted	2
1.6.	Elever med midlertidig bosted	3
1.7.	Høre barnet og vurdere hensynet til barnets beste	3
2.	Rutiner for transport og dekning av utgifter	3
2.1.	Tilskudd til å reise kollektivt	3
2.2.	Drosjeskyss	4
2.3.	Elever som vil ta med venner eller søsken	5
2.4.	Foresatte som selv sørger for skoleskyss - kilometergodtgjørelse	6
3.	Behandling av klage på vedtak om skoleskyss	6

1. Elevenes rett til gratis skyss

Elever ved friskoler godkjent etter friskoleloven er omfattet av retten til å få dekket skoleskyss. Elever ved friskoler godkjent etter opplæringslova § 2-12 og § 3-11 har ikke rett til å få dekket skoleskyss.

Skoleskyss gis bare for de 190 dagene i skoleåret, og bare mellom bosted og opplæringssted. Skyssrettigheten omfatter Aktivitetsskolen/SFO de dagene eleven også har opplæring på skolen. I skolens ferier må elevene/foresatte selv sørge for skyss.

Retten til gratis skyss er begrenset til innenfor bostedskommunen i grunnskolen og bostedsfylket i den videregående skole (Friskoleloven § 3-7). Med bosted menes den adressen der eleven har sin "regelmessige døgnhvile", jf. lov om folkeregistrering § 5-1.

Elevenes skyssrettigheter gjelder ikke til/fra ulike behandlingstilbud.

1.1. Avstand til opplæringsstedet

Elevenes rett til gratis skyss til og fra opplæringen avhenger av gangavstanden mellom elevens bosted og opplæringsstedet, og elevens alder, jf. opplæringslova § 7-1.

Følgende gangavstander utløser rett til gratis skyss:

- 2 kilometer for elever på 1. årstrinn
- 4 kilometer for elever på 2. – 10. årstrinn

Måling av gangavstanden til skolen

Som hjelpemiddel for å beregne gangavstand mellom skolen og elevens bosted, brukes kartapplikasjonen på www.ruter.no eller [Google Maps](http://www.google.com/maps). Statens kartverks <http://norgeskart.no> kan brukes til kvalitetssikring.

Lengden på skoleveien skal regnes fra dør til dør etter "farande veg", jf. Ot.prp. nr. 46 (1997-98) s. 175. Dersom eleven kan bruke flere innganger på skolen, regnes det til den døra som ligger lengst vekk fra bostedet. Snarveier gjennom for eksempel skogholt og private hager, skal ikke regnes med.

Selv om lengden på skoleveien skal måles fra dør til dør, forventes det at eleven kan gå en rimelig distanse til/fra egnet oppsamlingsplass, for å nyttiggjøre seg tildelt transportmiddel. Gangavstander til/fra oppsamlingsplasser må ikke overstige 50 % av den samlede reiseavstanden.

1.2. Elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei

Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei, har rett til skyss uavhengig av gangavstanden til skolen, jf. opplæringslova § 7-1.

All ferdsel i trafikken medfører en viss fare. Faren ved å ferdes på skoleveien må derfor være utenom vanlig risikofylt, for at den skal kunne karakteriseres som særlig farlig eller vanskelig for den enkelte elev.

Relevante momenter i vurderingen er tilstanden til skoleveien, trafikkforhold, årstid, elevens alder, kunnskap om trafikkbildet i Oslo og andre særlige forhold knyttet til den enkelte elev.

Til hjelp i vurderingen kan det blant annet brukes:

- Traséforslag på www.ruter.no, evt. Google maps sin reiseplanlegger
- Oppdaterte kunnskap om skoleveien fra 3. part
- Bilder fra Google Street View (dersom oppdatert)
- Statens vegvesens ulykkesstatistikk
(<https://www.vegvesen.no/vegkart/vegkart/#kartlag:geodata/@600000,7225000,3>)

1.3. Elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom

Elever som har behov for skyss til skolen på grunn av funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom, har rett til dette uavhengig av gangavstand, jf. opplæringslova § 7-3. Skyssrettigheten til denne elevgruppen gjelder også til Aktivitetsskolen de dagene eleven også har opplæring på skolen. I skolens ferier skal et eventuelt skyssansvar ivaretas av elevens bydel/NAV (TT-ordningen). Det samme gjelder anskaffelse av ledsager for elever med krav om dette i sitt TT-vedtak.

Kopi av dokumentasjon fra sakkyndig (lege, behandler, PPT e.l.) som viser behovet for skyss, vedlegges skyssøknaden.

1.4. Reisefølge/ledsager og tilsyn

Elever som har behov for ledsager i skoleskyssen, har rett til dette, jf. opplæringslova § 7-4. Ledsager skal benyttes dersom det ut fra hensyn til sikkerheten til eleven selv, medelever, sjåfør eller materiell, er nødvendig å følge eleven i transporten. Skolen er ansvarlig for å foreta slike vurderinger. Dokumentasjon på behovet oppbevares på skolen.

Dersom ledsager er nødvendig, skal skolen stille med denne. Ledsager skal være en myndig person over 18 år. Ledsager kjører gratis sammen med eleven, mens transporten av ledsager alene til og fra skolen, belastes etter egen sats.

Elevene har også rett til tilsyn når det blir ventetid på skolen før/etter undervisningen som følge av skoleskyssen. I særlige tilfeller kan tilsynsplikten også omfatte tilsyn ved bytte av skyssmiddel til eller fra skolen, men dette er ikke vanlig i Oslo.

1.5. Elever med delt bosted

Forutsatt at vilkårene for skyss er oppfylt, kan retten til gratis skoleskyss for elever med delt bosted, gjelde til begge bostedene. Utdanningsdirektoratet presiserer at elevens opphold på hver av adressene må ha et fast preg, jf. rundskriv Udir-3-2009. Det er ellers ingen nedre grense for hvor mye eleven må bo hos hver av de foresatte. Avlastningshjem eller tilsvarende skal regnes som delt bosted, forutsatt at det foreligger vedtak om avlastning fra offentlig instans. Skolen skal ikke innvilge skyss dersom oppholdet hos den ene foresatte må anses som samvær i form av tilfeldig besøk, jf. barneloven § 43 andre ledd.

Elever kan også ha krav på gratis skyss dersom det ene bostedet ligger utenfor Oslo, forutsatt forsvarlig reisetid. Utdanningsetaten regner maksimalt ca. 90 minutter som forsvarlig reisetid, men dette må ses opp mot elevens alder og modenhet. Reisetid skal måles ved bruk av kollektiv transport, dersom det er et tilgjengelig alternativ. Ved lengre reisetid enn ca. 90 minutter, faller Oslo kommunes skyssansvar bort.

1.6. Elever med midlertidig bosted

Forutsatt at vilkårene for skyss er oppfylt, har elever som i særlige tilfeller i en periode må bo på hospits, krisesenter eller lignende, krav på skyss til/fra denne adressen i perioden oppholdet gjelder. Skolen er ansvarlig for å organisere skyssen i slike tilfeller.

Ved midlertidig plassering i regi av barneverntjenesten, og i påvente av en mer permanent løsning for eleven, er det barneverntjenesten som skal organisere og dekke nødvendige skyssutgifter, jf. rundskriv Udir-3-2009, kapittel 5.

1.7. Høre barnet og vurdere hensynet til barnets beste

Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Barn har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling. Disse bestemmelsene går frem av Grunnloven § 104. Bestemmelsen om å høre barnet medfører ikke at forvaltningsorganet alltid må høre barnet direkte. Det vil ofte være tilstrekkelig at barnets syn er innhentet via den som representerer barnet i saken, jf. Ot.prp. nr. 45 2002-2003 side 61.

2. Rutiner for transport og dekning av utgifter

2.1. Tilskudd til å reise kollektivt

Hovedregelen i Oslo er at alle elever som innvilges skyss etter opplæringslova § 7-1 skal reise kollektivt.

Foresatte søker Utdanningsetaten direkte om tilskudd for inneværende skoleår via elektronisk skjema tilgjengelig på Oslo kommune sine nettsider. Søknadsfristene **1. oktober og 1. mars**.

Etter søknadsfristene får skolene tilsendt en oversikt over innsendte søknader hvor skolen må bekrefte at elevene er/har vært elev ved skolen i den den perioden det søkes for. Når skolene har bekreftet søknadene så vil Utdanningsetaten behandle søknadene og fatte vedtak. Vedtak sendes til skolene og til oppgitt e-post adresse i søknadene.

Elever som har fått innvilget gratis skoleskyss med kollektiv transport, får utbetalt et tilskudd tilvarende reisekort i sone 1 fra Ruter. Tilskuddet beregnes ut fra prisen for 30-dagers billett for barn/ungdom i perioden og utbetales to ganger i året, i desember (4 måneder) og juni (6 måneder). Foresatte må registrere ønsket kontonummer på "Min Side" i Oslo kommune før tilskuddet utbetales.

2.2. Drosjeskyss

Elever med funksjonshemming eller midlertidig skade/sykdom, kan innvilges skyss med drosje, jf. opplæringslova § 7-3. Det samme gjelder elever med "*særleg farleg eller vanskeleg skoleveg*", men da forutsatt at det ikke finnes et passende kollektivtilbud. Skolen må vurdere dette i hver enkelt tilfelle.

Drosjeskyss skal kun bestilles fra Oslo taxibuss AS og gjelder bare innenfor Oslo kommunes grenser. Dersom det er behov for transport utenfor kommunen, for eksempel dersom eleven bor i avlastningshjem eller elevens andre bosted ligger i annen kommune, må skolen be om vedtak fra Utdanningsadministrasjonen.

Transport av elever med drosje skal hovedsakelig foregå som oppsamlingstransport. Enkeltransport kan imidlertid vurderes dersom;

- det av hensyn til eleven, medpassasjerer eller sjåfør/utstyr ikke er forsvarlig at eleven reiser sammen med andre,
- oppsamlingstransport medfører mer enn 60 minutters reisetid, eller
- oppsamlingstransport ikke er gjennomførbart fordi det ikke er andre elever som har vedtak om skoleskyss langs ruten.

Skolen vurderer behovet for enkeltransport ut fra sakkyndig vurdering, og avgjørelsen tas i samarbeid med Oslo Taxibuss.

Hovedregler for bruk av drosje pga. særlig farlig/vanskelig skolevei

For elever på 1. trinn, og for elever på 2. trinn som ennå ikke har fylt 7 år, kan det innvilges drosje hvis den kollektive reiseruten er særlig farlig eller vanskelig. Momenter i vurderingen, er blant annet:

- Gangavstand til til/fra egnet oppsamlingsplass/stoppested (ikke mer enn 50 % av den samlede reiseavstanden)
- Manglende fortau/gangvei langs veier med mer enn 40 km/t fartsgrense
- Reisetid mellom bosted og skole (ikke mer enn ca. 60 minutter innenfor Oslo)
- Bytte av skyssmidler

For elever på 2. trinn som har fylt 7 år kan det innvilges drosje hvis den kollektive reiseruten inneholder bytte av skyssmidler på sterkt trafikkerte og kompliserte holdeplasser (f.eks. Jernbanetorget), og/eller hvis den totale reisetiden er lengre enn ca. 60 minutter.

Elever fra og med 3. trinn skal normalt være i stand til å ferdes trygt i Oslo. Disse elevene får ikke innvilget drosje grunnet særlig farlig eller vanskelig skolevei, med mindre det kan dokumenteres at eleven har manglende forutsetninger for å takle skoleveien.

Klage på gjennomføring av drosjeskyss

Alle bestillinger/endringer skal som hovedregel avtales mellom skolen og Oslo taxibuss sitt kjørekontor. Foresatte skal derfor i utgangspunktet kun forholde seg til skolen. Bare ved behov for avbestillinger i tidsrom hvor skolen ikke er bemannet, for eksempel tidlig morgen, kan foresatte kontakte Oslo taxibuss direkte.

Dersom foresatte ønsker å klage på gjennomføring av drosjeskyss, skal klagen rettes til skolen. Skolen skal deretter ta dette opp med Oslo taxibuss, og Oslo taxibuss skal ved behov bidra til å arrangere møter mellom skoler og sjåførere. Dette kan for eksempel være møter hvor skolen/foresatte gir informasjon om elevenes spesielle behov, eller annen informasjon som er nødvendig for at sjåførene skal kunne utføre transporten tilfredsstillende.

Dersom kontakten mellom skolen og Oslo taxibuss/sjåfør ikke leder fram til en tilfredsstillende løsning, kan skolen drøfte saken med ansvarlige i Utdanningsadministrasjonen. Utdanningsadministrasjonen og Oslo taxibuss har jevnlig møter der ev. vanskelige saker avklares.

2.3. Elever som vil ta med venner eller søsken

Skoleelever som er bosatt i Oslo og som har vedtak om drosjeskyss for en lenger periode på grunn av funksjonshemming eller skade/sykdom, jf. opplæringslova § 7-3, kan ha med andre skoleelever (venner eller søsken) dersom det er ledig plass i bilen. Ordningen forutsetter at;

- eleven med vedtak om skyss ellers er alene i bilen, og at
- eleven og alle som sitter på går på samme skole.

Ordningen forutsetter at drosjen har nødvendig sikringsutstyr til alle i bilen.

Bestilling av vennetransport

Skolen skal i samarbeid med foresatte vurdere om en elev kan ta med seg venner i drosjen. Vennetransport gjelder kun fra skolen til elevens bosted. Følgende rutine gjelder:

1. Skolen må lage en oversikt over inntil fem venner som foresatte har sagt er aktuelle å ta med. Oversikten må inneholde kontaktinformasjon til elevenes foresatte.
2. Foresatte til eleven må innhente samtykke fra vennenes foresatte (inntil fem venner) (bruk "Skjema for samtykke - vennetransport").
3. Skolen mottar skjemaene for samtykke og oppbevarer disse sammen med en oversikt over vennene.
4. Skolen informerer Oslo Taxibuss om at eleven kan ha med seg venner hjem i drosjen.
5. Oslo Taxibuss registrer i sitt system at eleven kan ha med seg venner hjem, slik at sjåførene er informert.
6. Hvis ikke eleven har med seg vennen/vennene, når drosjen henter eleven, kan ikke drosjen vente på at disse kommer.

Når eleven vil ha med seg venner hjem etter skolen, gir enten eleven eller vennen beskjed til en ansatt på skolen slik at skolen er informert om transporten. Hvis vennen ikke er på listen over venner med samtykke, skal skolen nekte vennen å bli med på transporten.

Det er tidspunkter for elevens transport i kjøreplan som gjelder, tidspunktene kan ikke endres fordi eleven skal ha med seg venner.

Ved ankomst til elevens adresse overtas tilsynsansvaret for eleven og vennene til elevens foresatte slik det er angitt i skjema for samtykke. Drosjen skal ikke kjøre vennene til andre steder enn elevens bostedsadresse.

Bestilling av søskentransport til skolen

Skolen skal i samarbeid med foresatte vurdere om en elev kan ta med seg søsken i transport til/fra skolen. Transport til skolen gjelder bare for søsken som går på samme skole som eleven. Skolen må gi beskjed til Oslo Taxibuss dersom en elev skal kunne ha med søsken, slik at det kan registreres i Oslo Taxibuss sine systemer. Skolen må oppgi elevens ID.

Hvis søsken ikke er tilstede når drosjen ankommer bostedsadressen, fraktes eleven alene til skolen. Dersom Oslo Taxibuss organiserer transporten til skolen som oppsamlingstransport den aktuelle dagen, kan søsken ikke være med i bilen.

Søsken transporteres sammen med eleven til elevens avleveringssted i samsvar med kjøreplanen. Drosjen skal ikke kjøre søsken til andre steder enn elevens avleveringssted.

2.4. Foresatte som selv sørger for skoleskyss - kilometergodtgjørelse

Foresatte til elever med rett til gratis skoleskyss kan også selv organisere skoletransporten. De kan da kreve en kilometergodtgjørelse etter "Statens sats for kjøregodtgjørelse, jf. Statens reiseregulativ. Det skal ikke refunderes kostnader som overstiger det det ville ha kostet kommunen å sørge for skyssen.

Foresatte må fremlegge et refusjonskrav til Utdanningsetaten en eller to ganger i året, med nødvendig dokumentasjon på eventuelle tilleggsutgifter (bompenger), før kravet kan utbetales. Kravet dokumenteres ved å benytte eget skjema (se vedlegg).

3. Behandling av klage på vedtak om skoleskyss

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak som foresatte kan klage på, jf. forvaltningsloven §§ 2 og 28. Klagefrist er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29, og endelig klageinstans er Fylkesmannen i Oslo og Akershus, jf. opplæringslova § 15-2. Klagen sendes direkte til Utdanningsetaten

Dersom foresatte velger å klage på Utdanningsetatens vedtak om skoleskyss, må Utdanningsetaten se på foresattes innsigelser til vedtaket og gi saken en ny vurdering. Dersom Utdanningsetaten

opprettholder sitt vedtak, så videresendes klagen med Utdanningsetatens vurderinger til Fylkesmannen i Oslo og Viken som er endelig klageinstans. Foresatte skal ikke sende klagen direkte til Fylkesmannen

Vedlegg

- 1.1 - Kravspesifikasjon elevtransport
- 1.2 - Århjul elevtransport friskoler
- 1.3 - Samtykkeskjema til vernetransport